

Kan de wil van God door mensen worden tegengehouden?

Bijbelcitaten in dit artikel zijn vertaald vanuit een concordante benadering.

De vraag is eenvoudig, maar ingrijpend: **kan de wil van God met succes worden belemmerd door Zijn schepselen?**

Wie hierover nadenkt, raakt al snel aan grote thema's: Gods soevereiniteit, menselijke keuzes, gebed, verantwoordelijkheid en het kwaad.

Laten we beginnen met drie teksten die samen een richting wijzen:

- “*Hij werkt alles overeenkomstig de raad van Zijn wil.*” (Efeziërs 1:11)
- “*God is het die in u zowel het willen als het werken bewerkt, naar Zijn welbehagen.*” (Filippenzen 2:13)
- “*God, onze Heiland... wil dat alle mensen gered worden en tot erkenning van de waarheid komen.*” (1 Timotheüs 2:4)

Deze verzen roepen meteen een spanning op: **als God alles bewerkt naar de raad van Zijn wil, hoe kan het dan dat mensen Zijn wil vaak tegenstaan?** En als God wil dat alle mensen gered worden, waarom gebeurt dat dan niet zichtbaar en direct?

Twee woorden voor “wil”: thelēmā en boulēma

In het Nieuwe Testament worden twee Griekse woorden gebruikt die in vertalingen vaak allebei met “wil” worden weergegeven, maar niet hetzelfde benadrukken:

- **Thelēmā:** Gods *geopenbaarde wil* — wat Hij bekendmaakt, wat Hij van mensen vraagt, wat goed en welgevallig is.
- **Boulēma:** Gods *raad, besluit, voornemen* — Zijn diepere plan, dat niet altijd zichtbaar is en niet door schepselen wordt overzien.

Die onderscheiding helpt om eerlijk te spreken over twee dingen die de Bijbel allebei zegt:

1. Mensen kunnen Gods **geopenbaarde wil** tegenstaan (we doen immers niet vanzelf wat God vraagt).
2. Niemand kan Gods **raad en voornemen** uiteindelijk dwarsbomen.

Paulus verwoordt dat scherp als hij de denkbeeldige vraag stelt: “*Wie weerstaat Zijn wil?*” (Romeinen 9:19) — daar gaat het niet over Gods oproep tot gehoorzaamheid, maar over Zijn beslissende plan dat doorloopt, ook door weerstand heen.

Gods wil is niet afhankelijk van menselijke wil

Als God werkelijk God is, dan is Zijn handelen niet onzeker. Dan is Hij niet iemand die hoopt dat Zijn doel lukt, maar iemand die Zijn doel ook werkelijk bereikt.

De Bijbel schildert God niet als machteloos tegenover de mens, maar als de Schepper die geschiedenis draagt, stuurt en gebruikt — zelfs wanneer mensen tegen Hem ingaan. Dat betekent niet dat God het kwaad “goedpraat”, maar wel dat kwaad en verzet **niet buiten Zijn bereik vallen**.

Romeinen 11:32 zegt het op een opvallende manier:

- *“Hij heeft allen onder ongehoorzaamheid besloten, om Zich over allen te ontfermen.”* (Romeinen 11:32)

Dat is geen simpele zin. Hij zegt wél: menselijke weerstand is echt, pijnlijk en verwoestend. Maar hij zegt óók: uiteindelijk staat zelfs die werkelijkheid niet buiten Gods reddende bedoeling.

Verzet tegen God: echt, maar niet beslissend

De Bijbel laat zien dat God zelfs verzet kan gebruiken om iets zichtbaar te maken dat anders verborgen zou blijven.

In het boek **Job** zie je bijvoorbeeld dat er een geestelijke tegenspraak ontstaat die grote pijn veroorzaakt, maar aan het eind blijkt dat God daarmee iets blootlegt, onderwijst en herstelt. Job komt niet als “winnaar” uit een spel, maar als iemand die God dieper leert kennen, en waarin ook anderen gecorrigeerd worden.

Ook de geschiedenis van **Farao** (Exodus; aangehaald in Romeinen 9) laat zien: God openbaart Zijn macht en Zijn Naam juist door een hardnekkige tegenstander heen. Dat roept vragen op, maar de Bijbel schuift ze niet weg: ze staan er gewoon. Tegelijk blijft de conclusie: **Gods bedoeling loopt niet vast op menselijke weerstand**.

Bestaat er dan een “vrije wil”?

Veel mensen voelen intuïtief: “maar ik kies toch?” En dat klopt: we nemen beslissingen, we willen, we plannen, we handelen.

De vraag is alleen: **is onze wil absoluut vrij en onafhankelijk?**

Met andere woorden: kan de menselijke wil een beslissende macht zijn die Gods voornemen zou kunnen blokkeren?

Wie eerlijk kijkt naar het leven ziet dat onze wil voortdurend gevormd wordt door factoren die we niet zelf gekozen hebben:

- aanleg, karakter, temperament (erfelijke achtergrond)
- opvoeding, cultuur, omstandigheden, ervaringen (omgeving)
- lichamelijke grenzen, psychische processen, sociale druk
- en, zoals de Bijbel het benoemt: de invloed van zonde en geestelijke machten (vgl. Efeziërs 2:2; 6:12)

Paulus beschrijft die innerlijke verdeeldheid onthutsend eerlijk:

- *“Ik doe niet wat ik wil, maar wat ik haat, dat doe ik.”* (Romeinen 7:15-16, vgl. 7:19)

Dat is geen pleidooi voor fatalisme (“ik kan er toch niets aan doen”), maar een diagnose: **de menselijke wil is echt, maar niet soeverein**.

Geen fatalisme, wél vertrouwen

Soms denken mensen: “Als God toch alles bestuurt, dan maakt het niet uit wat ik doe.” Dat is precies het fatalisme dat de Bijbel níet leert.

De Schrift houdt twee dingen tegelijk vast:

1. **God voert Zijn plan uit.**
2. **Onze keuzes en daden doen ertoe** — niet omdat wij boven God staan, maar omdat God ons juist *inschakelt*.

Paulus zegt bijvoorbeeld:

- “*Werk uw redding uit... want God is het die in u het willen en het werken bewerkt.*” (Filippenzen 2:12-13)

Daar zit beweging in: wij handelen echt, maar God is niet afhankelijk van onze kracht; Hij is de bron.

Waarom bidden, als God Zijn plan toch uitvoert?

Omdat gebed niet bedoeld is om God “om te praten”, maar omdat God ervoor kiest om door gebed heen te werken.

Daarom kan Paulus oproepen tot gebed “voor alle mensen” en “voor koningen en alle hooggeplaatsten” en vervolgens zeggen dat dit “goed en aangenaam” is voor God — juist in de context van:

- “*Hij wil dat alle mensen gered worden.*” (1 Timotheüs 2:1-4)

Gebed is dus niet nutteloos. Het is een weg waarin Gods wil ruimte krijgt in ons en via ons — niet als concurrent van Zijn plan, maar als onderdeel ervan. Ons hele leven zou een gebed moeten zijn, al ons doen en laten!

Gods doel: redding, erkenning en herstel

Wat wil God uiteindelijk?

De Bijbel spreekt breed over Gods bedoeling: **redding, verzoening, herstel, en een schepping die Hem erkent**.

- “*Hij wil dat alle mensen gered worden en tot erkenning van de waarheid komen.*” (1 Timotheüs 2:4)
- “*Hij heeft ons het geheimenis van Zijn wil bekendgemaakt... om alles in Christus samen te brengen.*” (Efeziërs 1:9-10)
- “*Opdat God alles in allen zal zijn.*” (1 Korintiërs 15:28)
- “*Opdat elke tong belijdt... tot eer van God de Vader.*” (Filippenzen 2:10-11)

Dat betekent: Gods einddoel is niet een universum vol ‘gedwongen automaten’, maar een schepping die Hem kent, erkent en liefheeft — en daarin werkelijk vrij wordt.

Vrijheid: niet onafhankelijk van God, maar in overeenstemming met Hem

De diepste vrijheid is niet: “ik kan Gods wil blokkeren.”

De diepste vrijheid is: “mijn wil komt tot rust in Zijn wil.”

Dat zie je zelfs bij Jezus, die in Gethsémané bidt:

- “*Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede.*” (Lucas 22:42)

Dat is geen zwakte, maar liefdevolle overgave. Het is de weg van de Zoon. En het is ook de weg waarin God mensen vormt: niet door dwang, maar door liefde die het hart verandert.

Conclusie

Kan de wil van God met succes worden belemmerd door Zijn schepselen?

Mensen kunnen Gods **geopenbaarde wil** tegenstaan — dagelijks, zichtbaar en vaak pijnlijk. Maar Gods **raad en voornemen** worden niet verijdeld. Hij werkt, draagt en leidt de geschiedenis naar Zijn doel, en Hij gebruikt zelfs weerstand en duisternis om uiteindelijk Zijn reddende plan zichtbaar te maken.

Dat geeft rust in een onrustige wereld: God verliest de regie niet.

En tegelijk geeft het richting: onze keuzes, ons gebed en ons handelen doen ertoe, omdat God juist door mensen heen werkt.

Wie dit leert zien, hoeft niet passief te worden, maar mag leren leven vanuit vertrouwen: niet in de kracht van een zogenaamd autonome wil, maar in de handen van een goede God die “alles bewerkt naar de raad van Zijn wil”.

Korte noot over “aiōn” (tijdperk)

Het Griekse woord *aion* betekent *een lang tijdperk met een begin en een einde*, waarin een bepaald wereldsysteem (of wereldorde) van toepassing is en werkt. De Bijbelvertalers vertalen *aion* ten onrechte met *eeuwig(heid)* of *wereld*, maar soms ook met *eeuw*, wat een betere vertaling is. Het “eeuwige leven” in de Bijbel heeft nooit de betekenis van eindeloos leven, maar altijd van het leven gedurende de *aion*, d.w.z. het bijzondere leven tijdens de komende tijdperken/eeuwen waarin Christus de wereld zal regeren en de wereld zal weten wie Hij is. In de Hebreeuwse grondtekst van het Oude Testament staat voor eeuwig(heid) het woord *olam*, dat dezelfde betekenis heeft als *aion*.

In dit artikel wordt aiōn vooral begrepen als: **een bepaalde periode in Gods heilsweg.**